

PROPRIETAR—DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE

conform regulamen. de ap-
plicare a tarifului comer-
cial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de
publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească — Apare în fiecare Sâmbătă

Căderea multora

(ch.) „Iată acesta este pus... ca semn
căruia i se va zice împotriva.“

Așa a și fost! Căci îndată ce și-a în-
ceput viața publică, în care urma să ia atitu-
dine față de toate problemele omenești, îi
zic împotriva preoții lipsiți de duh, legați de
forme sterile, acoperitoare de profit. Ii zic
împotriva saducheii-filosofi, îmbrăcați în bu-
nuri pământești și susținuți de veșnic opor-
tunista libera cugetare. Ii vor zice împotriva
principii lași înaintea cărora va fi dus spre
judecare, și la fel poporul, care reprezintă
ignoranța omului fără convingeri, fără perso-
nalitate, veșnic rob al fluxului celei din urmă
păveri.

Mai târziu? — Tot așa a fost în lun-
gul șir al anilor până azi, și zilnic cu afir-
mare cu atât mai năvalnică, cu cât se înalță
mai iresistibil cel pus a fi „lumină pentru
luminarea neamurilor.“

Dar azi? — În sat ori la oraș, în pro-
vincia ori în capitală, ori unde ai fi, ia-ți un
ceas de tihnă reculegere și privește pe cel
ce luminează veacurile. Vei vedea cum și azi
îi zice împotriva mai întâiu preotul. Nu ori-
care, ci preotul care nu liturghisește decât
„din oficiu“, care se roagă abia cât un țaran
cucernic, care nu se mărturisește cu săptă-
mânile, cu lunile de cap, care nu coboară în
hruba săracului decât slit, care nu-și organi-
zează credincioșii nicicum, care nu-i robit nici
unui ideal, și care, pentru toate astea, nu
duce faptic pe Hristos nicăieri.

Ii zice împotriva și azi saducheul de fi-
losof, care fie din motiv practic — e mai comod
a nu-ți face de lucru cu Biserica —, fie din
motiv de orgoliu diavolesc, făurește teorii pe
care însuși nu le crede și prin ele pervertește
„sensul lui Hristos“.

Ii zice împotriva principii și mai marii
poporului totdeauna când vreau nimicirea o-
perei Lui, totdeauna când vreau s'o subordo-
neze intereselor trecătoare, totdeauna când o
ignorează, în măsura în care o ignorează, tot-
deauna când vreau s'o înoiască după maxime
omenești.

Ii zice împotriva poporul, cel disprețuit de
Caiafa, ca și poporul imens al semidoctilor,
veșnic ignorant și veșnic schimbăcios la pri-
mul vânt de învățătură nouă, poporul care
răstignește astăzi ceea ce a purtat în triumf eri.

Ii zicem împotriva noi, fiecare, lacomii
și lași „fii ai bisericii“, oameni trupești și
urednici de dispreț.

Hristoase, cum ești tu pus „lumină pen-
tru luminarea neamurilor?“

— Eu sunt lămurirea conștiințelor și al
Meu este ceasul scadenței, zice Domnul!

Pe margini de prăpastii

„Războiul cel dintre noi“ — Rătăcirii și răspunderi;
vinovății și datorii — Porunca unirii tuturor

(=) Eri a fost ziuă unirii românești.
Trebuia să ne bucurăm și, din isvoarele tre-
cutului, să scoatem noi avânturi spre slava
viitoare.

Altfel ne-a fost rânduit. Scris ne-a fost,
iară și iară, să plângem. Să stoarcem din
ochii secătuți și ultimele lacrimi ce ne-au
mai rămas. — Ce s'a ales doar din străluci-
rea visului realizat cu prețul atâtor suferințe,
cu sforțările atâtor veacuri de eroism însân-
gerat? Pământul României sfâșiat; milioane
de frați în robii păgâne!

Ar fi fost destulă această durere pentru
biete noastre inimi sdrobite. Dar nu... Iadul
nu era mulțumit. A scos, din întunecatele
vârtejuri, pe cea mai cumplită dintre fiarele
pierzării și a trimis-o să sfarme și ultimul
strop de putere ce se mai sbătea în trupul
istovit al neamului: răsvrătirea, „războiul cel
dintre noi...“ L-am trăit... Cutremurați, privim
astăzi în abisurile în care s'a prăbușit și a-
cest monstru, cel mai fioros din câte a putut
născoci imaginația satanei... Astăzi fotogra-
fiam ruinele ce ne-a lăsat și îngropăm victi-
mele pe care le-a doborât. Ofițerii și soldații
bravi, cari și-au dat fără șovăire viața lor,
ca s'o salveze pe a noastră și să apere de
moarte România lor dragă. Și vom ascunde
în altă groapă, pe furiș și fără cinstea din
urmă, cadavrele nenorociților, cari și-au dat
și ei viața, sub năprasnica poruncă a unei
rătăcirii fatale.

Preamărim pe cei dintâi, eroi adevărați
ai datoriei și dragostei de neam. Suntem
mândri de armata care, fermă și disciplinată,
și-a câștigat un nou titlu la recunoștința nea-
mului. Admirăm bărbăteasca hotărâre a ge-
neralului Antonescu, care s'a dovedit treaz
și neînfricat în mijlocul celei mai cumplite
dintre furtuni. — De altă parte, bolovanii o-
probriului general vor cădea grei peste ce
fărădelege, cari au ridicat arme ucigăse îm-
potriva propriei lor patrii, împotriva armatei
în care slujesc cu credință părinții și frații
lor înșiși. Știm că sabia dreptății va trebui
să se ridice necruțătoare, ca să asigure ordi-
nea și să stărpească duhul rebeliunei.

Toate acestea sunt firești și bune. Nu
se poate să se facă altfel. Atâta însă nu a-
junge. Dincolo de ruine, de morminte și de
criminalii cari au urzit răzcoala, se văd clo-
cotind vântori în însuși sufletul neamului. Pri-
mejdii dospesc, mari și multe, în vuetul lor
sinistru, și răspunderi cresc, la fel de grele,
din amenințările lor oarbe. — Să stăm și să
judecăm.

Am avut război civil. Când? Acuma,
când nenorocirile ce ne-au doborât și primej-
diile ce ne pândesc cer inexorabil, ca o po-
runcă a existenței noastre însăși, unirea tu-
tutor gândurilor și tuturor energiilor româ-
nești. — Și cine a pornit la răsvrătire? Ti-
neretul. Organizația politică ce-și aroga mo-
nopolul iubirii de neam, își făcuse idol din
disciplină, și din evanghelie program de viață.
Ascunși după paravanul crucii, ei au scos
armele ucigătoare ca să-și omoare frații. Ei
cari, nu odată, au jurat credință țării, legilor
și Conducătorului! — Intr'adevăr, nu se poate
cădere mai grozavă și rătăcire mai periculoasă.

Dar cum a putut ajunge aci tineretul,
mândria de azi și nădejdea de mâne a nea-
mului? — Evident, a fost dus în rătăcire. A
fost înșelată buna credință, a fost exploa-
tată și fanatizată neștiința, prin metode îm-
prumutate dela alții, pentru idealuri pe cari
nu le înțelegea. Am asistat doar la o adevă-
rată revoluție a copiilor. Școlari cât cizmele
soldaților în patrule cântau, dărdăind sub po-
rțile autorităților, cu glas de sopran și cu amu-
zantă seriozitate: „ori învingem ori murim“. Icoana își evoca „cruciada copiilor“ de pe
vremuri. Numai cât aceștia, de acum, nu mer-
geau să elibereze un pământ sfânt din mâni
păgâne, ci stau gata să-și ucidă părinții, ca
să aibă ei toată puterea, în cârmuirea satului și
a Statului. Altă icoană își răsărea atunci în
minte: cetele de copii vagabonzi cari, acum
câțiva ani, au fost o teribilă plagă în întreg
imperiul sovietic...

Cine-i de vină? Cine poartă răspunderea?
De sigur, conducătorii impostori în primul rând.
Cei cari au abuzat de sufletul nevinovat al
copilului. Dascăli cari au propovăduit violența
și au pus revolver în mâna care de abia pu-
tea purta condeiul. — Dar nu numai ei. Ci
și alții. Mulți. Noi toți. Colectivitatea și par-
ticularii deopotrivă. De ce s'a tolerat și în-
curajat în Stat școala violenței? Se știa ce
poate da. — Apoi: acești băețandri, cari erau
gata să aprindă țara, nu sunt niște derbedei
căzuți din lună; ei sunt copiii noștri, frații
noștri, elevii noștri, credincioșii noștri. Cum
de i-am scăpat din mână și alții au putut
pune stăpânire desăvârșită pe sufletele lor?
Cum de băeți din aceeași școală s'au dus
unii la rebeliune alții la cursuri? Semn că
nefastele influențe din afară nu i-au putut
prinde pe toți, ci numai pe aceia pe care nu
i-au știut păstra cei chemați: povățuitorii firești!

De aici, mari răspunderi pentru viitor.
Statul va lua, evident, măsuri de ordine. Dar

eficiența lor este mai mult decât problematică. Fiindcă răul e în suflete: e răzvrătit duhul unei generații! Acesta trebuie vindecat. Prin colaborarea, înțelegătoare, caldă, stăruitoare, a tuturor. *Părinți, dascăli, preoți*, toți stau în fața unei datorii creștinești și patriotice cu atât mai grave și mai urgente, cu cât au fost mai vinovate întrelășirile și neglijențele din trecut. Trebuie cucerit din nou, pe seama părinților, a vetrei familiare, pe seama școalei și a culturii, pentru credința străbună și pentru adevărata iubire de neam, tineretul care, din vina noastră, a căzut pradă unor rătăcirii fatale și fanatice. Metoda iubirii și a bunătații, împreună cu bărbătească fermitate și cu disciplina autorității, va realiza, fără îndoială, această minune.

Să ne dăm cu toții mâna în această acțiune, singura care poate asigura pacea familiei și viitorul țării. Ea este întâiul pas spre stăpînirea „luptei dintre generații”; prima treaptă spre realizarea marelui și totalei uniri pe care o reclamă inexorabil idealul românesc, ce-și așteaptă dela noi împlinirea.

Cuvântul înțelegerii

Preaf. Ioan Bălan al Lugojului a adresat preoților eparhiale și tuturor fiilor sufletești o luminată pastorală, îndemnându-i la susținerea presei bune dela Blaj — Reținem celea ce urmează:

[...] Era în vara anului 1904. Din cruțările, ce le poate face un preot celibe, așezat în cea mai modestă slujbă, am putut face o excursiune de trei săptămâni prin Austria și Bavaria. Intr-o zi de Duminecă, după ce mi-am făcut Sfânta Liturgie în biserica parohială din Mürzzuschlag, când să ies, văd pe un preot cum împarte o gazetă la abonați. Cu toate că numărul abonaților era mare, preotul n'avea nevoie de nici o listă: își cunoștea bine oamenii. Mare era și volumul gazetei. Nu m'am putut opri să nu zic prietenului, ce mă însoțea: „În acest chip poate trăi gazeta, și poate da abonaților tot ce le trebuie pe un preț bagatel, dacă abonamentele sunt garan-

tate de preot și sosesc la timp la administrație!”

Mare mi-a fost bucuria, când am aflat un astfel de preot în arhiepiscopia Blajului, care preot astăzi e trecut la noi. Cu toate că numărul credincioșilor lui era bine sub 400, iar frații din altă strană mult peste trei mii, acest preot avea un număr foarte frumos de abonați la „Unirea Poporului”, chiar dintre ceice nu aparțineau bisericii lui. Dela toți aduna abonamente, chiar pe cele restante de pe când era altul păstorul bisericii de acolo, și le servea regulat administrației. Știu, că acest caz nu este izolat la noi.

Cu oameni așa de înțelegători și așa de devotați, *presa bună* trăiește, chiar prosperează, și se poate îmbunătăți pe zi ce merge.

* * *

Dacă este cineva în lume, care să fie interesat cum trăiește presa ce stă în serviciul Bisericii noastre, cei dintâi sunt slujitorii acestei Biserici, doar presa le stă lor într'ajutor. Dacă ai face statistica, și ceice o fac sunt foarte veseli, tocmai pentru roadele ei, zic dacă ai face statistică de câte ori intri într'un an în casa credincioșilor tăi, unii ar constata, că intră numai pentru servicii liturgice, rare ori pentru providerea cu Sfintele Taine. Ceice fac pastorație modernă, fac și vizite; însă tot arareori. Gazeta cea bună intră în atâtea case de ale credincioșilor tăi, și nu stă numai câteva minute; ci nu mai iese din casă, și vorbește pe tihneală chiar cu cei mai greoi la minte, dând o bogată hrană sufletească pe un preț de nimic.

Astfel de hrană spirituală, potrivită cu dorul și lipsele sufletelor, dau preoților și mirenilor noștri în fiecare săptămână „Unirea” și „Unirea Poporului”; iar lunar, pentru cei din clasa cultă, „Cultura Creștină”. Mireni, cari sunt conștii de datorințele lor, abonează această revistă și o citesc cu mult nesaț. Ce bucurie am avut eu, când, fiind în vizită la un distins intelectual de al nostru din Lugoj, acesta mi-a spus: „Am fericirea să Vă cunosc de mult, căci sunt abonat la „Cultura Creștină”!

Posta administrației ne arată și intelectuali ortodocși printre abonați, și încă dintre cei mai credincioși! Dar, ca și în altă parte, tot așa suntem și cu aceste publicații: fiind cunoscute, nu pot fi nici apreciate. Remintesc un lucru dinainte de război, când „Cultura Creștină” număra, la București, trei abonați, pe Regele Carol I, Principele Moțenitor Ferdinand, Casa Bisericii și alte personalități distinse. Azi, această revistă e la un nivel și mai înalt, încât și-a câștigat un loc de frunte printre cele mai prețioase publicații românești.

„Unirea” este tovarășul cel mai credincios al sfortărilor, luptelor și suferințelor noastre în cei din urmă 50 de ani. Cel ce vrea să cunoască puterea de viață și de acțiune a Bisericii noastre, o va citi cu mult interes mai ales numerii din cele dintâi două decenii. Dacă ar fi păstrate toate numerile, plătite de banii parohiilor, acestea ar avea lucruri foarte prețioase în biblioteci. Falanga scriitorilor e fala bisericii noastre.

„Unirea Poporului” a răsărit din unghie inspirat. Față de atâtea atacuri și vorbe goale era necesar un organ, scris de oameni care cred ce spun, și cari vorbesc cu o cumplită bătrânească și când dau noutățile mărunt.

*

Durere, că și la noi se mai găseseră oameni intelectuali, ar fi și mai dureros, dacă s'ar afla de aceștia și între slujitorii altarelor cari nu-și dau îndeajuns seama ce colaboratori prețioși avem în aceste trei organe publicitate.

Eram la studii, la Viena. Citesc odată „Reichspost”, că la administrația ziarului prezentat un preot tânăr, care n'a voit să dea numele, nici domiciliul, și ca o dovadă a aprecierii față de gazetă, a dăruit 100 de coroane, cari, socotite la scumpetea lucrului de tipografie de astăzi, face cel puțin 100 de Lei!

*

La noi, nu e de ajuns, că oamenii citesc gratis, cititorii, în oarecare parte, doresc

FOIȚA „UNIRII”

Este istoria Transilvaniei un studiu inutil?

Sub acest titlu d. V. Netea, harnic și cunoscut publicist ardelean, desvăluie una din cele mai curioase și interesante greșeli ale vieții noastre naționale din ultimele două decenii. Ea se incadrează, ca multe altele, în superficialitatea și tendențiositatea tuturor lucrărilor noastre, chiar și a celor destinate a fi instrumente ajutoare în desăvârșirea educației naționale. Și cu cât opera educației naționale este mai apropiată, în erarhia valorilor, de educația creștină, cu atât greșelile, comise în înfăptuirea ei, vor avea urmări mai dezastruoase. Evenimentele istorice, ranele cărora ne sângerează încă sufletul, o dovedesc aceasta deplin.

Rolul istoriei, și mai ales al celei naționale, în formarea caracterelor și, în deosebi, în cultivarea sentimentului național, l-au enunțat încă cronicarii și fruntașii „școlii latine”, („Mare lucru este a fi născut român”, spunea Samuil Micu), l-a afirmat dela catedră M. Kogălniceanu și l-au confirmat toți istoricii și educatorii noștri distinși, de mai târziu. Azi, nici nu se poate obiecționa lipsa studiului

istoriei românești în școlile de toate gradele. Dar parecă ceva diabolic, ca un cariu, ne roade măduva bunei intențiuni și, astfel, multe din lucrările de interes obștească sunt defectuoase. Intre acestea manualele școlare primare, care fac obiectul observațiilor dlui Netea, sunt de întâia importanță.

Di Netea cercetează locul ce s'a acordat, în cele mai principale manuale școlare primare, istoriei Transilvaniei în cadrul istoriei patriei și pe dreptul constată cu mâhnire, că atât programa analitică cât și manualele cuprind, în această privință, lacune inadmisibile. Intr'adevăr, rămânem uimiți că în cl. III primară, din 37 lecții de istorie, abia 4 sunt destinate istoriei Transilvaniei, iar în cl. IV din 24 abia o lecție vorbește de trecutul Transilvaniei. În clasele V, VI și VII, unde manualele sunt nemonopolizate, situația este aceeași: dintre 19-41 lecții de istorie românească doar 2-6 vorbesc de frământările românilor din Transilvania. „Se dă prea puțină atenție istoriei Transilvaniei”, observă dl Netea, cu toată dreptatea.

Mărturisim că nu ne vine să credem reală o atare stare de lucruri. Di Netea o arată însă foarte amănunțit și cu toată competența.

De aceea, pe bună dreptate, se întreabă dsa: „ce va spune conștiinței lor (copiilor) această provincie, referindu-se numai la cele

invățate în școală, atunci când, ca mâine mâine poate, vor trebui să-și sacrifice pentru recucerirea ei?” (pag. 12). Ori Transilvania este: centrul orografic al pământului românesc, centrul regiunii cu climatul cel mai favorabil, centrul hidrografic al României, centrul geografic, antropogeografic, istoric și economic al poporului român, sâmburele statului și bastionul Europei în fața Asiei”, cum dl S. Mehedinți („Ce este Transilvania”, 1940). Indiscutabil deci, studiul istoriei noastre în școlile de toate gradele, va trebui să nu pe dualismul de până acum: Moldavia și Muntenia, ci pe tratarea celor trei provincii (Transilvania, Moldova, Muntenia) acordându-se fiecăreia importanța impusă de rolul pe care-l ocupă în viața frământată a țării.

Di Netea încearcă apoi, fără presă să fixeze și ceea „ce trebuie cunoscut de istoria Transilvaniei”. Dsa cuprinde prețios material în 23 lecții, necesare și utile. La a 13 nu credem însă justificată, pentru frământul primar, „răscoala călugărului Horia la 1760”, legată mai ales, aceeași răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan; lecțiile 16 și 18 credem că, alături de răscoala Șaguna, trebuie amintiți și arhierii și porani dela Blaj: Ioan Lemeni și Ale Șuluțiu. Așa ne îndeamnă glasul trecutului totdeauna, la momente istorice însemnate.

li-se dea gratuit și hârtia și tiparul. Numai așa se explică datoriile mari, cari amenință sugrumarea acestor trei publicațiuni slăbite prin pierderea a două treimi din abonați tre-cuți sub stăpânire străină. Din încasările ce se fac, aceste publicațiuni nu mai pot trăi. Cum însă ele sunt izvoare dătătoare de lumină și viață creștinească, Noi, puținii arhiepiscopii cari am mai rămas în România mică, nu putem tolera pieirea lor. Trecutul lor, atât de glorios pentru Biserică și Neam, reclamă imperios o sfortare fără pereche pentru susținerea acestor foi."

Rectificarea salariilor. Drumul drept e greu. Răsbate prin lupte; și încet. Dar merge irezistibil spre biruință.

Așa și în materie de salarii. Suntem de parte încă de ideal. Dar tindem spre el. De cece ani încoace, reformele, armonizările și rectificările s'au ținut lanț. Ele n'au isbit până acum să limpezească deplin haosul în care plutim. Au îndreptat însă multe din neadeptățile cele mai isbitoare sub care suferia mai ales mulțimea slujbașilor inferiori. Această operă de dreptate a servit o codul din Iunie 1940 și o continuă *modificările* la această lege publicate în Mon. Of. din 20 Ianuarie 1941.

Fără a intra în amănunte, ținem să subliniem unele din noile dispoziții în care se vede voința hotărâtă a Statului de a realiza tot mai deplin comandamentele *dreptății sociale*. — Noua salarizare nu îmbunătățește salariile mari, ci numai pe cele mici. În deosebire subliniem îndreptarea salariilor *preoților, învățătorilor, impiegatilor și subșefilor de birou*. Incepătorul liceat, din aceste categorii, va avea 6000 lei. — Nu putem aplauda doar de ajuns dispozițiile menite a *ocrotii familiile* funcționarilor. Se acordă, în viitor, ajutoare în cazuri de căsătorie (salarul pe 2 luni)

tiut uni cele două cărje arhieresti pentruca întărite prin unire să poată mai dârș susține cauza neamului. Afirmăm aceasta nu numai de dragul adevărului istoric, altfel singur în stare a ne susține, ci și cu gândul la efectul său educativ al prezentării ori cât de puțin îndemnat al rolului celor două biserici naționale, cari, mai ales în școala primară și în liceu chiar în cea secundară, nu trebuie înfățișate sub aspectul contrarietății ori sub cel al supraevaluării uneia față de cealaltă. Copiii bine, și de aceea trebuie să știe, că toți suntem români și că strămoșii noștri cu toții, din orice regiuni ortodocși, au lucrat cu sârg pentru afirmarea și întărirea sufletului național — de aceea este adevăr istoric — și ajutați de exemplul celor de demult, să-i îndemnăm să facă și ei asemenea. Să nu uităm, nici unii și alții, că unul din păcatele care a compromis constructivitatea anilor trecuți a fost profesionalismul.

Am făcut observația aceasta mai mult asupra mentalității, care stăpânește o anumită burocratică, chiar când este înafară coloanelor celor două sfinte mitropolii, și pe care credem: urită, inutilă și periculoasă.

Ea nu se referă decât foarte puțin la lucrarea dlui Netea, valoarea și utilitatea căreia o afirmăm cu toată convingerea și o dorim confirmată și de forurile competente, imbinându-se ocazia reformelor școlare ce vor veni, să i-se dea istoriei Transilvaniei importanța și locul cuvenit în formarea sufletului românesc.

N. Comșa

și de nașteri (salarul pe 1 lună). — Alte măsuri ținesc avantajii pentru pensionarea diferitelor categorii de funcționari, și altele aduc îndreptări în normele de înaintare și de selecționare mai dreaptă decât în trecut.

Repetăm: nici această ultimă rectificare nu isbutește să realizeze idealul. Inegalități și anomalii mai rămân. În plus: salariile, în general, n-au putut ținea pas cu scumpirea extraordinară a vieții. Dacă acest proces al pieții nu va putea fi oprit, de pe acuma e necesară o adaptare generală a lefurilor la scumpirea traiului. — Ne bucurăm, totuși, de direcția în care merge Statul: pe drumul dreptății sociale.

Măsuri practice

În ajutorul presei noastre

P. S. Dr. Ioan Bălan episcopul Lugojului, precum se vede și din cele publicate la alt loc al gazetei noastre, stăruie cu vorba de preoții și credincioșii din eparhia în fruntea căreia se află Preasfinția Sa, să susțină cu toată căldura și jertfelnicia presa bună. Pentruca acest cuvânt să nu sune însă în pustiu, a luat și măsuri pozitive în cauză. — Ele sunt celea ce urmează; și e de nădăjduit că vor și duce la rezultate concrete:

1. „Fiecare *preot diecezan* să facă tot ce poate și să aboneze „Cultura Creștină“, „Unirea“ și „Unirea Poporului“. Noi vom cere dela administrațiile respective lista abonaților din dieceză, pentru a vedea, cum își înțelege fiecare preot datorința de a sprijini presa bisericească.

2. Dăm voie tuturor *bisericilor și filiilor*, ale căror bugete permit, să aboneze aceste trei organe de publicitate. Intru cât bugetele ar fi sosit deja la Veneratul Exactorat Diecezan, acesta e dator să înscrie în bugetele, cari pot suporta, abonamentele acestor publicațiuni.

3. Multe parohii n'au avut abonate aceste publicațiuni, chiar și acolo, unde preotul avea un bun beneficiu. În schimb, avem preoți săraci, al căror merit e mai mare decât un brâu roșu, cari din sărăcia lor le abonează. Noi cunoaștem astfel de cazuri, căci citim regulat, la toate trei, posta administrației.

4. Așteptăm dela toți *cantorii* din dieceză să aboneze măcar „Unirea Poporului“. Ca slujitori ai Domnului, ei sunt datori să cunoască mai bine credința și toate întâmplările din biserică. Pentru mine a fost o mare bucurie întâlnirea cu cantorul din Jebel, care așa de bine este informat despre toate lucrurile din biserică.

5. Indată ce vor primi acest cercular Frații Preoți, luând cu sine pe cei mai devotați credincioși, vor vizita pe toți intelectualii noștri dela oraș, și în numele Nostru îi vor ruga să aboneze „Unirea“ și „Cultura Creștină“. Orașele din Bănat, Crișana și Hunedoara sunt pline de intelectuali de ai noștri, cari țin cu tărie la credința lor; sperăm că vor asculta glasul Nostru părintesc, și se vor face adevărați apostoli ai acestei prese bune. — Acelaș lucru îl vor face și preoții dela sate, stăruind să facă abonamente la „Unirea Poporului“.

6. Cu prilejul vizitelor credincioșilor, preoții se vor interesa dacă abonamentele vechi sunt în regulă, și-și vor oferi serviciile lor pentru trimiterea taxei de abonament. Celor ce nu știu le vor spune, că abonament înseamnă o sumă *plătită înainte*, încât, în baza unei plăți deja făcute, tu ai drept să pretinzi foaia.

6. La finea luni lui Ianuarie a fiecărui an, Frații Preoți Ne vor raporta despre ostenele depuse în acest apostolat, însemnând și rezultatele, la cari au ajuns. O astfel de muncă sfântă își va avea, fără nici o îndoială, și încoronarea sa. Rapoartele Ni-se vor trimite pe calea ierarhică, pentruca Frații Vicari Foranei și Protopopi să-și facă observațiile juste cu toată sinceritatea, ca Noi să putem cunoaște râvna ce o depun slujitorii altarelor în acest apostolat modern.

7. Ca și Inalt Preasfințitul Nostru Metropolitan, așteptăm și Noi, ca în certificatul oficial, ce-l trimit organele ierarhice imediate, anexat la cererile pentru conferirea cutărui beneficiu, Venerații Vicari și Protopopi vor da date precise asupra acestui apostolat, cum înțelege preotul să-l realizeze, și cu ce rezultate a izbutit! — Cei neînțelegători și neglijenți, își pot ști mai înainte rezoluția, ce o vor primi.

Cadrelor pastorației moderne

2

Din cele expuse în numărul trecut al ziarului „Unirea“ rezultă că, pentruca pastorația preotului să fie eficace, timpurile de azi cer o *pastorație mai eles individuală*. Omul și-a pierdut mult din simțul colectivității. E mult mai independent. Ce se spune multora, aplică la alții și numai rar crede că și lui îi sună îndrumarea. Va trebui să i se spună între patru ochi, prietenește, ceace e necesar *pentru el*. Mai ales că lucrurile cele mai necesare pentru fiecare nu sunt generalități, ci câte un sfat ce nu se potrivește decât *lui*, căci el trăește o viață proprie, în împrejurări deosebite de viața altora. Sunt păcate ce se săvârșesc de mulți, dar câtă deosebire de intențunea și de împrejurările în care e săvârșit de fiecare! De multeori o împrejurare care pare de nimic, poate schimba medicina sufletească ce trebuie dată. De aceea contactul binefăcător dintre preot și credincios nu poate fi decât personal.

Dar este clar, că un singur preot nu poate să fie totdeauna, cu toate și la toți. Din ce obosește mai mult în via Domnului, din ce vede mai clar cât este de insuficient. Căci primul lucru de care se isbește preotul în pastorație este cunoașterea tot mai adâncă a nebanuitelor lipsuri ce reclamă intervenția lui. Și acestea care de care mai mari și mai curgătoare. Te ocupi de copii, ce fac săracii? Alergi la bolnavi, cui rămâne cateheza? Cauți pe cei săraci, cine-ți organizează tineretul? De multeori e foarte greu să fii în tot locul, mai ales că dese *vizite la familie* sunt un postulat al pastorației de azi.

De aceea preotul trebuie să se ajute. Trebuie să dea viață *organizațiilor religioase*, ca astfel legătura dintre membri să fie o chieșă de o oarecare statornicie pentru ei. Apoi formarea unei *elite* plină de cunoștințe religioase, plină de zel și gata oricând să dea o mână de ajutor, va fi preotului de mare folos în descoperirea și semnalarea unei nevoi sau a unui pericol, în pregătirea terenului ca sămânța aruncată de preot să prindă mai ușor, în vizitarea bolnavilor, în catehizarea copiilor.

Dar preotul va căuta să se folosească și de alți *cooperatori*, mai ales de acele persoane care prin oficiul lor sunt mai aproape de mulțime, pătrund mai ușor în familiile și care mai repede pot să sibă intuiția nevoii și, consecvent, a necesității de a fi pus preotul în curent cu ea. Cât de mare nu poate fi ajutorul dat de un învățător; ce prețios con-

curs la împăcarea celor îndușmăniți nu poate da un avocat; cât de însemnat nu poate fi serviciul pe care moașa sau medicul îl pune la dispoziția preotului? Toți aceștia însă trebuie formați, ca să fie creștini adevărați, să simtă cu Biserica și să trăiască pentru Hristos...

Iată cadrul general — mai ales la oraș — în care svănește viața de apostolat modern, și iată indicările pentru captarea ei în forme care să facă posibilă munca, fără de irosirea prea multor energii, ale apostolului lui Hristos.

P. Eugen Popa

Știri mărunte

Inceput promițător. *Credința noastră n-a fost deșartă. În fața primejdiei, conștiința clerului și poporului nostru se dovedește trează și gată de jertfă. Apelul, adresat de noi și de Arhieriei noastre, pentru a salva „UNIREA”, a și început a da roade mult promițătoare. — La „telefonul administrativ” al acestui număr veți găsi o serie de nume generoase, care s'au grăbit a se înscrie în fruntea listei abonamentelor de susținere, cu sume importante. La fel de numeroși aceia, cari s'au străduit să ne câștige abonamente noi. Unii dintre acești frați aduc, din holda credincioșilor, roadă neașteptat de bogată. Din parohia, relativ mică, a Reșiței Păr. protop. I. Măxer ne-a câștigat 20 de cititori, iar Păr. I. Bejan din aceea, ni-se pare și mai mică, a Cugirului, 25, zi: douăzeci și cinci. Foarte frumos. La fel, Păr. protop. Emanuil Popa dela Sighișoara: 9; Păr. Dr. Ioan Stanciu dela Craiova 6; Făr. Al. Ciurdariu din Vintre 8 și Păr. Dr. V. Lupu din Copăceni (mică comună rurală!) 8. — Numai cine cunoaște aceste parohii poate aprecia just semnificația cifrelor arătate. Păr. canonic Tămăian — care la timpul său adunase 50 cititori în Oradea — a câștigat în grabă 6 și în Beiușul exilului său vremelnice. Altă serie de abonați noi se găsește la „telefon”. — Mai observăm atâta: cele mai multe din aceste abonamente sunt plătite înainte, așa cum cere buna rânduială a noțiunii de abonament. — Exprimându-le tuturor vîile noastre mulțumiri, strigăm plini de încredere: vivant sequentes!*

Vești bune din Lugoj. Ultimul număr al „Sionului Ramănesc” are o seamă de știri îmbucurătoare din Lugoj. Așa se încreștează că s'a ținut în Postul Crăciunului o serie de predici în catedrală, tratând despre sacramente (de data aceasta s'a insistat asupra sf. maslu, preoției și căsătoriei). Seria a fost deschisă de Preasf. Ioan Bălan, și a fost continuată de păr. Dr. N. Brânzeu, Dr. Petru Suciu, Ioan Ienea și Iosif Popa. — Cu prilejul adunării generale a Reun. „Sf. Maria” s'a constatat că harnicele membre ale acestei reuniuni au cumpărat covoare pentru catedrală în preț de peste 44.000 Lei, iar din suma de peste 22.000 Lei s'au dat, de Crăciun, daruri la copiii săraci. Parohia a dat și ea ajutoare bănești așa că s'au putut distribui săracilor daruri în valoare de peste 30.000 Lei.

Schimbări în guvern. În ziua de 20 Ianuarie c., a fost numit ministru secretar de stat la Interne d. Dumitru Popescu, gen. de divizie și comandant militar al capitalei. Fostul ministru de Interne, gen. Petrovicescu a fost înlocuit, între altele, — după un comunicat al Președinției de Consiliu — și pentru „a întări ordinea internă, care în ultima vreme reclama noi măsuri de liniște și autoritate și spre a curma actele de anarhie, însușirile de avere în scopuri personale și cari duc la dezordine economică”. — În aceeași zi a fost numit d. Aurelian Pană ministru subsecretar de stat pe lângă departamentul Agriculturii și Domeniilor.

Locale. Joia viitoare, de praznicul Sfinților Trei Ierarhi, va predica în catedrală păr. Dumitru Neda, canonic mitropolitan; iar Duminica ce-i urmează, de întâmpinarea Domnului, va predica păr. Victor Pop, canonic mitropolitan.

— Ieri, de sărbătoarea națională a Unirii — 24 Ianuarie — păr. Dr. Victor Macaveiu, prepozit capitular, a slujit un Te Deum în catedrală, în sobor de preoți. Autoritățile au fost reprezentate prin d. Col. Angeleanu, noul prefect al județului Târnava Mică.

Subvenție pentru studenți. Guvernul d. Antonescu are la inimă binele studențimii. Dovada a făcut-o chiar și acum, acordând printr'un decret-lege „Uniunii Studenților Creștini Români” o subvenție de treizeci milioane Lei. Scopul acestei subvenții este amenajarea și utilizarea căminurilor și cantinelor studențești actuale și deschiderea altora.

Grijă părintească. Întreținerea viitorilor preoți în Seminarul nostru blăjan, cât și în cele din străinătate, întâmpină nespuse de mari greutăți materiale. Pentru a face față acestor greutăți, Preasf. Ioan al Lugojului a dispus ca în catedrala sa de reședință să fie așezată o cassetă a milelor, în care credincioșii să-și depună obolul lor pentru ușurarea susținerii seminaristilor. Nădejdea Preasf. Sale, că adevărată această practică va fi urmată și în bisericile altor parohii, dorim să se împlinească din plin. Și încă nu numai în eparhia Lugojului, ci și în celelalte.

Mișcarea demografică a Blajului. Amăsurat statisticilor oficiale ale Biroului stării civile, în decursul anului trecut s'au înregistrat la Blaj 111 nașteri, 76 cazuri de moarte, 25 căsătorii, nici un divorț, 2 căsătorii mixte și 9 treceri dela o profesiune la alta. Și anume: au trecut la Sf. Unire 7 ortodocși, la romano-catolici a trecut o persoană, iar la reformați tot numai o persoană. La mozaici bapțiști ori aconfesionali n'a trecut nimeni.

Moartea pictorului Virgil Simonescu. La Lugoj s'a stins din viață în ziua de 2 Ian. c., un om bun și un talent rar: profesorul Virgil Simonescu, pictor academic. La activul său artistic numără 56 biserici, pictate în stil bizantin moderat. Cea mai desăvârșită operă a sa în acest gen este catedrala noastră din Lugoj. Și dacă nu-l răpia moartea acum, la cei 60 de ani ai săi, tot dânsul ar fi pictat și catedrala mitropoliei din Blaj. — Să-i fie somnul lin și țărâna ușoară!

Pentru Astra culturală și-au răscumpărat felicitările de Anul Nou cu câte 500 Lei: dd. Iuliu Moldovan, prof. univ.; Dr. Ilie Beu medic; Dr. Gh. Moga, gen. medic; Dr. I. Goia, prof. univ. și dna Eufrosina Șandru. — **Cu câte 300 Lei:** d. Dr. Lucian Borcea, avocat, și dna cu d. Dr. Val. Bologa, prof. univ. — **Cu câte 200 Lei:** dd. Iuliu V. Albini, Ilie Rusmir, prof. și Andrei Mălăescu, inginer. Nouă înși și-au răscumpărat felicitările în același scop cultural-național cu câte 100 Lei, iar alții trei cu mai puțin. — Ar fi bine ca și alți buni români să urmeze această pildă cu prilejul zilelor onomastice și de alte dați.

Grădinar — doctor în filosofie. Pe grădinar îl cheamă Erhard Spranger, de meserie pân'aci: grădinar. Universitatea la care a fost promovat doctor în filosofie e cea din Viena, cum face cunoscut agenția „Ceps.” Care mai notează și împrejurarea că e primul caz când la o universitate a fost promovat doctor în filosofie un grădinar.

Biruință științifică. Hemoragiile cerebrale sunt destul de dese în lumea nou născuților. Și sunt pricinuitoare de moarte. Savanți danezi — cum se remarcă în „Civilisation Européene” — au descoperit, nu de mult, așa zisa vitamină K care s'a dovedit a fi leac admirabil în cazuri de hemoragie infantilă primejdioasă. S'au făcut experimentări la un institut din Göteborg și s'a constatat că o injecție de 1/2 miligram din această vitamină are, de regulă, efecte surprinzător de îmbucurătoare.

Exodul Evreilor. Rău văzuți în atâtea părți de lume — chiar și unde până ieri, alaltăieri, se bucurau de trecere — Evreii se duc — se duc, cu miile, pe toate drumurile lumii, spre ținte cari poate nici lor nu le sunt bine cunoscute. După știri din Lisabona, gazetele portugheze publică dați de seamă asupra numărului călătorilor cari s'au imbarcat anul trecut în Lisabona. Numărul acestora este de 14.412, și se precizează în legătură cu el că majoritatea covârșitoare a acestor călători a format-o Evreii.

Spre știre. Jubileul Fem. Rom. Unite se amână la data de 25 Martie 1941, din cauze neatârnatore de voința omenească.

Telefonul „Unirii”

Administrația „Unirii” a primit, cu multă bucurie și recunoștință, danii și abonamente de susținere dela următorii:
1000 lei, abonament pe 1941, dela Dna Gabriela Dr. Banciu, București.

Tipografia Seminarului Blaj

Câte 500 lei, pe 1941, dela dnii: colonelul Sighișoara; Teodor Mureșan, prof. Turda; Dr. Iulius Rusu medic-maior, Roman; Of. parohial unit Valea-Seacă; A. Benedek arhitect, Ploiești; T. Lupu, Copăceni; M. Hurducaciu, prof. Timișoara; I. Boeriu, preot pens. Lechința; Gen. I. Boeriu, 200 lei, peste taxa abonamentului, ne-a Of. parohial din Hârșeni, iar câte 50 lei: I. C. protop. Hidig și I. Bogdan inv.-director Răd. Cetate.

Abonați noi ne-au câștigat, pe lângă menii în fruntea „Știrilor” de azi, următorii: Gh. Simu, Dumbrăveni 3; P. Gh. Fireza, On. Damian, Roșia de Secaș 2; Protop. E. Tăciocșanmărtin 2; Vicar M. Brumboiu, Făgăraș; Lincariu Buia 2; apoi, câte 1 abonat nou pe Ștefu, Poiana; T. Radu, Unirea II; T. Moldovezești; N. David, Presaca; N. Frâncu, Subpădă Coman, Oieșdea; Alexiu Sestras, Șeica-Mare; V. Toarcla.

O cititoare din Ardealul ocupat ne-a trimis 1 buc. titlu de împrumut de înzestrare cu valoare nominală de 2000 lei, împreună cu cuponii. — Îi mulțumim călduros, și rugăm pe nezeu să grăbească ceasul în care îi vom publica numele fără a o expune cunoscutelor ungurești!

Împlinindu-se un an de când Dumnezeu chemat la El tot ce aveam mai sfânt și mai scump pe pământ, pe soția mea bună și adorată, neconsolatul ei soț

IULIU POPP,

coplesit de durere, azi ca și în ziua plecării roagă rudele, prietenii, cunoscuții, dar mai ales pe dragile ei surori terțiare, precum și pe cari au prețuit-o și nu au uitat-o, să i-a parte slujba religioasă pentru odihna sufletului ei și cinstit, ce se va oficia Luni, 29 Ian. 1941, ora 7 1/2, dimineața în capela „Casei Domnului”, B.

Academia de teologie — Blaj

Concurs

la catedra de filozofie morală și socio

Preaveneratul Ordinariat Arhiepiscopesc publică concurs cu termenul de 28 Feb. 1941, pentru completarea catedrei de Filozofie morală și Sociologie dela Academia de Teologie din Blaj. Candidații doritori de a ocupa această catedră a) vor face cerere în Ordinariatului, alăturând, sub sancțiunea cluderii dela concurs:

1. Diplomele și certificatele de studii posesedă; — 2. lucrările publicate până la data dată, în dublu exemplar; — 3. un curriculum vitae; — b) se vor prezenta personal la Ordinariatul Academiei teologice pe data 1 Martie 1941 ora 8 pentru a li-se comunica tema prelegerii pe care vor trebui să prezinte conform Art. 19 din Regulamentul Academiei.

FRIDERIC HÖNIG
ARAD, STRADA BARIȚIU 10-

Ceamal veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată la anul 18...

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote, pelângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată.

Rehizite și scame de fier pentru clopote. Motoare trice pentru clopote. — Telefon 376